

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد
بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Literary - Cultural

ادبی - فرهنگی

خالق داد پغمانی - موشن
۰۴ اگست ۲۰۱۵

"هاشمیان" در مقام "امیر اللغویون"

اسم: سید خلیل الله هاشمیان محل سکونت: کلفورنیا تاریخ: 2015/07/28

شاهره (شاعره) نامدار افغان محترم پوهندوی شیمیا غفوری درایمیلی **سوالات** (سوالات) ذیل را مطرح کرده اند:
"سوال (سوال) ها و **پیشنهادات** (پیشنهادات) برای معیاری ساختن بیشتر قاموس و همکاری دوستان شامل این پروژه:

۱) آیا ما توانایی آنرا خواهیم داشت تا منشاء زبانی کلمات را نیز ذکر نمائیم؟ مثال عربی، فارسی ... من **شخصا** (**شخصا**) برای خود آنرا مشکل میدانم، ولی هرگاه یک نفر برای پیدا کردن همین خصوصیت کلمات **تعین** (**تعین**) شود، کار خوبی خواهد بود. اگر بلی، پس باید در جدول کلمات یک ستون جداگانه اضافه شود.
۲) آیا از لحاظ **سرف و نحو** (**صرف و نحو**) میتوانیم انواع کلمات **رادر** (**را در**) کتگوری اسم، صفت، قید، فعل... بنویسیم؟ اگر بلی باید پس یک ستون جداگانه اضافه شود، ولی تحت کدام عنوان؟
۳) در بخش نظرات صائب پیشنهاد مینمایم که کوتاه نویسی را **مرعات** (**مرعات**) نمائیم تا از ضیاع وقت همه جلوگیری **بعمل** (**به عمل**) **اید** (**اید**). ازینرو هر گاه بدون تشریفات معمول **راسا** (**راسا**) نظر و پیشنهاد خویش را بنویسم با اطمینان به اینکه طرف مقابل **حفه** (**حفه**) نمیشود، پروسه کار ما را آسان تر میسازد.
۴) اگر چه هر فرد این پروژه قابل احترام است و **چرنا** (**؟؟؟؟**) اصلاح و تکمیل نوشته یکدیگر مشکل میباشد، ولی **بخاطر** (**به خاطر**) نتیجه مثبت کار مشترک لازم است تا ما **بطور** (**به طور**) حد اکثر به همدیگر خویش **بظنر** (**نظنر**) بدهیم و کار همدیگر خویش را تکمیل نمائیم. باید این هم واضح باشد که هر پیشنهاد هم درست بوده نمیتواند، ولی هر **گدام** (**گدام**) باید **چرنت** (**چرات**) نظر دادن **یکار** (**به کار**) دیگری را داشته باشد، تا در همین حلقه **کوچک** (**کوچک**) در مورد هر کلمه بیشترین تفکر صورت بگیرد. چون هدف نهایی قضاوت مثبت خوانندگان و **دانشمندان** (**دانشمندان**) خواهد بود."

خواهر دانشمند محترم پوهندوی شیمیاغفوری! چهار **سوال** (**سوال**) مطروحه شما بدینوسیله آنلاین میشود تا همه اعضای محترم پروژه و هموطنان آنرا خوانده و جواب و نظر خود را در زمینه بنویسند نظر من **بچیت** (**به چیت**) یک عضو این پروژه **فرا** (**؟؟؟؟**) تقدیم میشود - با عرض احترام - هاشمیان ۲۷ جولای ۲۰۱۵)

خوانندگان نهایت عزیز!

آنچه در فوق خدمت تان تقدیم گردید، کاپی یادداشتی است که به وسیله یک تن از دوستان گرانقدر در اختیارم قرار گرفت، تا اگر تبصره ای را در آن مورد لازم بدانم، با شما خوانندگان عزیز در میان گذارم. ناگفته نماند که بیشترین قسمت "غلطی گیری" به وسیله شخص مرسل انجام یافته که من بابت آن، در غیاب از ایشان سپاسم را بیان می دارم. در صورتی که خواسته باشید می توانید عین متن را در بخش نظرخواهی های باتلاق پرچمی زاده رسوا یعنی "افغان- جرمن آنلاین" از نظر بگذرانید.

مطالعه متن فوق در کنار سایر مطالب، به مثابه نخستین مسأله انگیزه تهیه کنندگان به اصطلاح "قاموس دری" پیشنهادی "هاشمیان" را برایم مهم ساخته، سؤالی را در ذهنم به وجود آورد که در عقب این تلاشهای مذبحانه از طرف مشتئی بی فرهنگ که غلط نویسی و لابلالی گری را به مثابه سبک خود تبلیغ نموده، ترویج می دارند، چیست؟

وقتی سؤال انگیزه مطرح گردید، دو نکته دیگر همزمان بر ذهنم هجوم آوردند. نخست آرزوی به گور برده "احمد شاه مسعود" که زمانی گفته بود «تا وقتی به این تصفیه نژادی در صفحات شمال ادامه خواهم داد که وقتی دربی را بزنم، صدای "خوک یی" دیگر به گوشم نخورد» و نکته دوم تذکر اداره پورتال در پای مقاله ارزشمند و آموزنده نویسنده توانای کشور آقای "سدید" معنون به «آیا "افغان جرمن-آنلاین" واقعاً یک پورتال ملی است؟» مؤرخ ۲۹ جولای ۲۰۱۵ که نوشته بود «..... امیدواریم آنهایی که در عقب نقاب حمایت از زبان "دری" اما در اساس کینه و نفرت علیه آن زبان فرهنگ سازی پیشه نموده اند.....».

علت این که چرا این دو مطلب به ظاهر مجزا از هم حین تفکر در مورد انگیزه قاموس نویسان در ذهنم خطور نمود، کاملاً روشن است، چه همه می دانیم که راسیزم و ناسیونالیزم کور و تنگنظرانه در تمام ادوار تاریخ روی دیگر سکه فاشیزم و شوونیزم عظمت طلبانه بوده و تا زمانی که جوامع طبقاتی به مثابه آبخور آن در جهان وجود داشته باشد باقی خواهد ماند.

به عبارت دیگر به همان سانی که نفرت "احمد شاه مسعود" علیه گویندگان و متکلمین زبان پشتو، از متکلمین زبان پای فرا تر گذاشته، با نابودی گوینده آرزوی مرگ زبان را نیز می نماید، چطور می توان به خود حق داد که در مورد "هاشمیان" و اکثریت باند حلقه زده به دور وی که به صورت مستقیم و علنی به تبلیغ نفرت نژادی و قومی اشتغال دارند، چیز دیگری فکر نموده، انگیزه آنها را از به اصطلاح قاموس سازی چیزی به غیر از ضدیت و تخریب این زبان ندانست. در غیر آن چطور می شود باور نمود که فردی با عدم صلاحیت مسلکی "هاشمیان" که در نوشتن دو سطر ۴ غلطی املائی می کند و از موضع "سر تیم" با بی مبالاتی و بی پراوئی یک انسان مسؤولیت ناشناس نوشته همکار دیگرش را که در ۱۳ سطر، ۱۷ غلطی کرده است، در معرض مطالعه دیگران قرار می دهد و هیچ خجالتی هم نمی کشد که با وجود چنین اقتضای هنوز هم، تدوین «قاموس دری» را نشخوار کند. قبل از این که بحث را به همین رابطه ادامه دهم، لازم می دانم تا بیتی را که سالها قبل در مورد کسان دیگری گفته بودم، با مخاطب ساختن "هاشمان" بار دیگر تکرار نمایم.

آنکس که نداند و نخواهد که بداند حیف است چنان جاتوری زنده بماند

و اما به ارتباط اغلاط املائی «لغویون و امیر آنها».

با آن که به ارتباط هر یک از اغلاط املائی در نوشته بالا می توان مکث نمود و جهل مدعیان تدوین فرهنگ را در زمینه زبان دری به وضاحت نشان داد، به اجازه شما خواننده عزیز، بحث در مورد سایر اغلاط را برای دوستان

دیگر گذاشته، صرف یک نکته از همان دوسطر اول نوشته شخص "امیر کم سودان" را مد نظر گرفته، وقت بیشتر تان را نمی گیرم.

"هاشمیان" در همان اولین سطر و اولین کلمه می نویسد: (شاهره) ....

دوست محترمی که آن نوشته اقتضاح آمیز را برایم فرستاده است، خود آن را طبق روال عادی در گویش و نگارش مردم ما به شکل (شاعره) اصلاح نموده، غلطی املائی «امیر اللغویون» را نشان داده است.

خدمت این دوست گرانقدر باید نگاشت، با شناختی که همه ما از "هاشمیان" و مرغهای یک لنگه اش داریم وی گذشته از این که در قبال این اشتباهش تمکین پیشه نخواهد نمود، بلکه با ادعای بیش از ۷۰ سال سابقه کار تاییستی، چه بسا به توهین منتقد نیز اقدام بورزد، در نتیجه به اجازه دوست فرستنده مطلب، خودم می پذیرم که منظور از (شاهره) همان (شاعره) بوده که تاییست خطاناپذیر، به نسبت همجواری حروف (ه) و (ع) در کمپیوتر شان، مرتکب چنان اشتباهی شده و دیگران عاقل اند و نباید پی نقطه بگردند.

مگر به اجازه شما خوانندگان عزیز باید نگاشت که مشکل من نوعی که زبان دری را به صورت مسلکی در صنف استادانی از سنخ گرامی یاد "نگهت سعیدی" فرا گرفته ام، به صورت دقیق از همان جا آغاز می یابد که بپذیریم، "هاشمیان" اشتباه تاییبی نموده و می خواسته (شاعره) بنویسد. مشکلی که می تواند ضرب المثل «عذر بد تر از گناه» را تداعی نماید. و آنهم بدان دلیل که کاربرد کلمه (شاعره) نیز در زبان دری غلطی آشکاریست که اگر انسان دم آن را بگیرد، نه تنها کم سواد نویسنده آن را از اساسات زبان دری نشان می دهد، بلکه جهل مرکب وی را از رابطه بین ایجاد کلمات و رابطه متقابل آن با ساختار های اجتماعی- فرهنگی - اقتصادی در کل و جامعه کهن کشور ما به صورت خاص به وضوح نشان می دهد. زیرا:

ما- آنهایی که سواد نوشتن و خواندن دارند- همه و بدون استثناء می دانیم و باید بدانیم که در زبان دری خلاف اکثریت قریب به اتفاق زبانهای دیگر، تأنیث و تذکیر و همان ساده تر، مؤنث و مذکر لفظی وجود ندارد تا حین استفاده از کلمات - می خواهد از خود زبان دری باشد و یا هم کلمات بیگانه ای که در زبان دری آمده و ما تنها حق داریم آنها را با تابع ساختن شان به دستور زبان خود ما مورد استفاده قرار دهیم- آنها را بر مبنای جنسیت از هم متمایز بسازیم. این مدعی دروغین استادی در پوهنخی ادبیات و علوم بشری هنوز که هنوز است نمی داند که وقتی می خواهد مطلبی را به دری بنگارد حق ندارد کلماتی مانند: شاعره، محترمه، رئیس، مدیره و ... را به کار برد، زیرا در زبان دری در اساس تذکیر و تأنیث لفظی وجود ندارد و استفاده کننده از چنین باژه هائی با جهل خود بر دستور زبان و حتا ساختار بدون تبعیض جنسی زبان دری که به یقین برخاسته از ساختار اقتصادی- اجتماعی دوره های پیشین کشور و موقف مساوی زن و مرد در پیشبرد امور حیاتی روزمره می باشد، ظلمی را روا می دارد که هیچ مناسبتی با زبان دری نداشته است.

آقای "هاشمیان"!

به مثابه یک تن از شاگردان استاد "نگهت" برایتان توصیه می دارم به جای تلاش در قسمت «امیر اللغویون» شدن، حال که خدا برایتان داده و ملا عمر هم به درک واصل شده، بهتر است خود را جهت مقام «امیر المؤمنین» کاندید بدارید که یقیناً از تأیید و حمایت باری جهانی و دستان عقب وی تیز برخوردار خواهید شد، بدین سان هم عطش خود خواهی ها و جاه طلبی های شما فرو کش خواهد نمود و هم بیچاره زبان دری از شر تان راحت خواهد شد، و اما این که بر «مؤمنینی» از قماش شما چه خواهد آمد، پرسشی است که پاسخ خود را از قبل دارد و آنهم: زباله دان تاریخ.

